

Dosarul nr. 2r-392/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: V. Holban)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: N. Budăi, V. Mihaila, I. Cotruță)

Î N C H E I E R E

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Lomakin Vladimir,

în cauza civilă, în procedură de examinarea a cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 16 din Chișinău în procedura falimentului împotriva lui Lomakin Vladimir, Lomakin Alexandr și Termican Tatiana cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice și pentru prestarea serviciilor locativ-comunale, și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 25 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Lomakin Vladimir împotriva hotărârii din 05 octombrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea apelului în termen,

c o n s t a t ă:

La 18 mai 2020 ÎMGFL nr. 16 din Chișinău în procedura falimentului a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Lomakin Vladimir, Lomakin Alexandr și Termican Tatiana, solicitând încasarea în mod solidar din contul pârâților a sumei de 10.664,12 lei cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice pentru perioada ianuarie 2019 – martie 2020 și sumei de 2.399,16 lei cu titlu de datorie pentru prestarea serviciilor locativ-comunale pentru perioada octombrie 2016 – februarie 2020, în total suma de 13.063,28 de lei, acumulată la locul de consum – XXXXX, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 22 mai 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de ÎMGFL nr. 16 din Chișinău în procedura falimentului a fost acceptată în procedura scrisă de examinare a cererilor cu valoare redusă.

Prin hotărârea din 05 octombrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a fost admisă integral acțiunea depusă de ÎMGFL nr. 16 din Chișinău în procedura falimentului. S-a încasat în mod solidar din contul lui Lomakin Vladimir, Lomakin Alexandr și Termican Tatiana în beneficiul ÎMGFL nr. 16 din Chișinău în procedura falimentului suma de 10.664,12 lei cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice

pentru perioada ianuarie 2019 – martie 2020 și sumei de 2.399,16 lei cu titlu de datorie pentru prestarea serviciilor locativ-comunale pentru perioada octombrie 2016 – februarie 2020, în total suma de 13.063,28 de lei, acumulată la locul de consum – XXXXX, precum și s-a încasat suma de 90 de lei cheltuieli de citare a părâtului. S-a încasat din contul lui Lomakin Vladimir, Lomakin Alexandr și Termican Tatiana în bugetul de stat suma de 391,90 de lei taxa de stat.

La 22 decembrie 2020 Lomakin Vladimir a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii din 05 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi.

Prin încheierea din 25 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Lomakin Vladimir împotriva hotărârii din 05 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea apelului în termen.

La 09 februarie 2021 Lomakin Vladimir a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 25 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu soluționarea prin decizie problema respectivă.

Prin încheierea din 28 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție, în temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. b¹) și c) CPC, a fost restituit recursul declarat de Lomakin Vladimir împotriva încheierii din 25 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La 12 mai 2021 Lomakin Vladimir a declarat recurs împotriva încheierii din 25 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate, cu soluționarea prin decizie problema respectivă.

În motivarea recursului Lomakin Vladimir a indicat că la 02 februarie 2021 a recepționat încheierea din 25 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Totodată, a indicat recurentul că este eronată soluția instanței de apel de restituire a apelului său ca fiind tardiv, deoarece hotărârea primei instanțe a recepționat-o la 23 noiembrie 2020, iar cererea de apel a depus-o la 22 decembrie 2020, respectiv nu a omis termenul legal de atac prevăzut de lege.

La 28 mai 2021 în adresa ÎMGFL nr. 16 din Chișinău în procedura falimentului a fost expediată copia recursului declarat de Lomakin Vladimir, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 185).

La 17 iunie 2021 ÎMGFL nr. 16 din Chișinău în procedura falimentului a depus referință, solicitând restituirea cererii de recurs depuse de Lomakin Vladimir ca fiind depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu a solicitat repunerea în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui recursul ca fiind depus în afara termenului legal, iar recurentul nu a solicitat repunerea în termen.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Totodată, în conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Potrivit art. 105 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. La solicitarea persoanelor fizice, citația sau înștiințarea poate fi transmisă acestora prin mijloace de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte sau prin poșta electronică în cadrul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că la 05 octombrie 2020 Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunțat dispozitivul hotărârii, prin care a fost admisă integral acțiunea depusă de ÎMGFL nr. 16 din Chișinău în procedura falimentului.

La 22 decembrie 2020 Lomakin Vladimir a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 05 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi, fără a solicita repunerea apelului în termen.

Prin încheierea din 25 ianuarie 2021, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, Curtea de Apel Chișinău a restituit apelul declarat de Lomakin Vladimir împotriva hotărârii din 05 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea apelului în termen.

Se reține că la 02 februarie 2021 Curtea de Apel Chișinău a expediat încheierea din 25 ianuarie 2021 la adresa electronică a lui Lomakin Vladimir: [XXXXXX](#) (f.d. 147).

La 12 mai 2021, aproximativ peste 3 luni de zile, Lomakin Vladimir a declarat recurs împotriva încheierii din 25 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii contestate, cu soluționarea prin decizie problema respectivă, fără a solicita repunerea recursului în termen.

Colegiul remarcă că Lomakin Vladimir în cererea de recurs a confirmat faptul că la data de 02 februarie 2021 a recepționat încheierea din 25 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, care i-a fost expediată de către instanța de apel la adresa sa electronică (f.d. 180).

Analizând circumstanțele cauzei, raportate la argumentele recursului și normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Lomakin Vladimir a declarat recurs împotriva încheierii din 25 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu încălcarea evidentă a termenului imperativ de 15 zile de la comunicarea încheierii contestate, prevăzut expres la art. 425 din Codul de procedură civilă, or, termenul-limită de declarare a recursului a expirat la *17 februarie 2021 inclusiv*, pe când recursul a fost declarat tocmai la 12 mai 2021.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

La caz se constată că deși cererea de recurs a fost depusă de Lomakin Vladimir peste termenul legal de atac, totuși recurentul *nu a solicitat repunerea în termen a recursului*, printr-o cerere formulată în condițiile art. 116 din CPC, cu indicarea motivelor și prezentarea probelor întru confirmarea imposibilității depunerii recursului în termenul legal.

Or, repunerea în termenul de atac se face de către instanța de judecată doar în cazurile și în ordinea strict reglementată de art. 116 din CPC, care cert, expres și imperativ stipulează că repunerea în termen a actului de procedură poate fi efectuată doar la cererea persoanei care o solicită și cu anexarea probelor ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Prin urmare, Lomakin Vladimir, contestând încheierea instanței de apel peste termenul legal de 15 zile de la comunicarea încheierii, trebuia să depună diligența și să întreprindă măsurile necesare pentru a-și proteja drepturile de acces la instanță prin depunerea unei cereri de repunere în termen a recursului, cu anexarea probelor justificative care să confirme imposibilitatea depunerii cererii de recurs în termenul de

atac prevăzut de lege, or, instanța judecătorească nu este în drept din oficiu să dispună acest fapt, fără ca recurentul să înainteze personal această solicitare.

La acest capitol se rețin prevederile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care reglementează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Prin urmare, Lomakin Vladimir, recepționând încă la data de 02 februarie 2021 încheierea din 25 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, trebuia să depună diligență și să întreprindă măsurile necesare pentru a efectua actul de procedură în interiorul termenului legal prevăzut la art. 425 CPC și după caz să solicite prin prisma art. 116 CPC, repunerea recursului în termen.

Astfel, ținând cont de faptul că prezentul recurs a fost declarat la 12 mai 2021, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzută la art. 425 din Codul de procedură civilă, fără a solicita prin prisma art. 116 CPC repunerea în termen a actului de procedură, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui recursul ca fiind depus în afara termenului legal.

Colegiul reține că respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 425 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea

înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă, în lipsa cererii de repunere în termen a actului de procedură, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de către Lomakin Vladimir ca fiind depus în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de Lomakin Vladimir împotriva încheierii din 25 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind depus în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Dumitru Mardari

Mariana Pitic